

שיעורי חינוך

מראש הישיבה שליט"א

עצות פרקטיות והדרכה להורים, מלמדים, מחנכים ומחנכות

יום טוב סוכות
שנת תשפ"ה

גליון
ע"ז

שיעורי חינוך

פרשת וארא שנת ה'תשפ"ד

• דמעות של ילד

ממנו, והמנהל קרא לילד בפני המלמד שלו, עשו 'אספת חרום' והחליטו שנותנים לו עוד הזדמנות אחת, אם הוא יתנהג כראוי בשבוע הבא, הרי זה טוב, ואם לא - הוא יסלק מהתלמוד תורה.

הילד ראה שהמצב רציני, אם הוא לא יתנהג יפה השבוע אחת דתו... והוא התאמץ מאוד להיות טוב, יום ראשון עבר מצין, יום שני עבר מצין, יום שלישי עבר מצין, גם יום רביעי עבר מצין, הוא התאמץ בכל הפוחות להיות טוב, אבל ביום חמישי הוא חזר לסורו כמו לפני כן, והתחיל להתפרע מאוד, המלמד הרגיש שהוא לא יכול לעבר על זה בשתיקה, הוא קרא לילד וצעק עליו בקול: "אתה לא יכול להיות כאן יותר, קח את הספרים שלך, את המעיל שלך ואת החפצים שלך, ולך למנהל! ושכל אחד יאחל לו 'צאתכם לשלום!'"

הילד הלך למנהל, והמנהל התחיל לצעק עליו: "אני לא מבין אותך, הרי ספמנו שהשבוע אתה הולך להיות טוב?!" והילד התחיל לבכות ואמר למנהל פשוט דמעות פרוץ מעיניו: "אבל ביום ראשון הייתי טוב, ביום שני הייתי טוב, ביום רביעי גם הייתי טוב, ואף אחד לא אמר לי כלום שאני טוב, ורק כשאני רע אומרים לי..." - כאן כבר בכיתי, ועכשו כשאני חוזר על הספור, אני שוב נשנק מבכי; למה אתה אומר לילד רק כשהוא לא טוב - שהוא לא טוב, הוא הרי כבר כמה ימים היה טוב ואף אחד לא אמר

אמא טובה אומרת מוסר

אני רוצה לספר לכם ספור ששמעתי מאמי שתיה בריאה. כששלמה המלך התחתן, למחרת הוא ישן עד מאחר, והמפתחות של בית המקדש היו מונחות מתחת לכרית שלו ולא יכלו להקריב קרבנות, היתה בעיה כי הרי אי אפשר להכניס להעיר את המלך, באה אליו אמו המבגרת, היא העירה אותו והוכיחה אותו, היא שאלה אותו: "מה ברי ומה בר בטני (משלי לא, ב), מה אתה בני? בשביל זה גדלתי אותך כדי שתשתה יין ותרקד בחתנות! אני לא מרצה ממך!" ואז שר שלמה המלך עם הכנור שלו את הנגון שאנו שרים בכל שבת ובחתנות 'אשת חיל מי מצא' (משלי לא, י); שלמה המלך הודה להקדוש ברוך הוא שיש לו אמא טובה שאומרת לו מוסר.

אותו דבר אני יכול לומר, תודה להשם שיש לי אמא יקרה שאומרת לי תמיד מוסר, היא אומרת לי תמיד שאשמר על רגשות הילדים, שאחזק את הילדים ואקשיב לילדים.

אני כבר מתנהג יפה כמה ימים, ואף אחד לא אומר לי כלום

אמא שלי ספרה לי לאחרונה ספור, שבאמצע ששמעתי אותו כל כך התרגשתי עד שעניי התמלאו בדמעות, השתנקתי מבכי.

וכך הולך הספור, היה ילד שהיה משתולל ומתפרע מאוד, הוא הפך את כל התלמוד תורה, זה היה ממש נורא, וראו שאי אפשר להמשיך ככה, כלו כל הקצין, כלם סובלים

בעזרת השם יתברך מגיש לפניכם שיעור חדש שנמסר על ידי ראש הישיבה שליט"א בפרשת וארא ה'תשפ"ד.

ראש הישיבה שליט"א פתח את השיעור בנגון: "תודה להשם שנתת לי את הזכות ללמד עם ילדי ישראל, אבא אני מודה לה ומשבח אותך על כל הטוב שאתה עושה עמי, אבא אני מבקש ממך מאוד, שהעבודה עם הילדים היום תהיה קלה מאוד".

ילדים הם לא ארגזים

חסדי השם יתברך שנתן לנו את הזכות שאנו יכולים לשבת וללמד עם ילדי ישראל.

מלמדים, מורות, מנהלים ומנהלות צריכים הרבה חזק, כי קשה מאוד לעבד עם ילדים. כשאדם עובד במשרד יש לו מלוכה יפה, הוא עובד עם נירות וכל האביזרים הנלוים, כגון מנזב חרים, סלוטיפ, דבק סטיק, דבק מגע, גומיות וסכות משרד, או שהוא עובד עם ארגזים, אבל מלמד ומורה עובדים עם אנשים, וצריכים להוריד את עצמם אל כל ילד ולטפל בכל אחד ואחד עם לב ורגש, שזה בלי שום השוואה לשום עבודה אחרת.

לצערנו חודר היום בעם ישראל מה שרוצים לעשות בעולם הליברלי, שהאדם הוא גם 'מספר' בלבד, ילדים הם כמו ארגזים וחקרים, אבל ברוך השם אצלנו יודעים שהם ילדי ישראל יקרים, יש בהם נשמה קדושה, ומטפלים בהם במסירות.

אותו דבר כשבאים לתלמוד תורה ולבית הספר, לא באים 'לקחת' כבוד מהילדים, שהילדים יחשיבו אותי, באים 'לתת' כבוד לילדים, והילדים לא חייבים להעריך אותי.

בית חם לילדים

דעו לכם, בכל מוסד ישנם ילדים שבאים ממשפחות ששם הם מעולם לא שמעו מלה טובה, הם מעולם לא קבלו מלה של אהבה, כמו: "אני אוהב אותך", "אתה מתנהג כל כך יפה", "אתה ילד כל כך טוב", ולטיפה מהאמא.

בשביל זה אנחנו כאן, שהמוסד שלנו יהיה בית חם לילדים, שילטפו את הילדים ויתנו מלים טובות לילדים.

תבקשו מהשם שתאהבו את הילדים, ולא תחפו ליום שפבר תוכלו להוציא ילד מהפחה. תלמדו מהשעור הזה מה שאמר הילד למנהל עם דמעות בעיניים; למה אתה זורק אותו מהתלמוד תורה? הוא הרי היה טוב ארבעה ימים! למה לא התקשרת לאמא ואמא שלו לתת דרישת שלום של נחת? בשביל תלונות אתה מתקשר אליהם, וכדי להגיד להם שצריכים לזרק אותו אתה מתקשר אליהם, אבל כדי לתת להם קצת נחת אתה לא מתקשר?! למה המלמד לא לקח אותו למנהל בארבעת הימים הראשונים כדי להגיד לו שהוא מתנהג טוב, והוא ילד טוב, למה לא עשית עסק מהנקדה הטובה שלו?!

הקדוש ברוך הוא יברך אתכם, שתהיה לכם סיעתא דשמיא והרבה הצלחה, שתזכו להצליח עם כל ילד, אמן.

או שנשוק המזוזה נהיה לו עגן של עצבים, אם תתחיל לריב עם השגוען זה רק יחריף יותר, במקום זה תעשה מזה עסק, תן לו כבוד, תגיד: "תראו כמה יפה הוא נזהר בנטילת ידים", "תראו כמה יפה הוא נזהר לנשק את המזוזה".

זה נראה כמו החתנות בימינו...

מחנכים, מלמדים ומורות יקרים, הבה נתן מלים טובות לילדים. זכרו, 'למה באתי לכאן, באתי לקנות כבוד?' - אנחנו לא מוכרים כבוד!

יכול לקרות אצל מורות, שיכנסו מחשבות כאלו: 'הילדה הזאת מחשיבה אותי למורה טובה, והילדה ההיא גם מחשיבה אותי למורה טובה, פלונית כן חסידה שלי ואלמונית לא חסידה שלי, זאת מעריכה אותי וזאת לא מעריכה אותי'...

זה נראה כמו החתנות בימינו; בימים עברו, לא מזמן, לא הייתה לחתן דאגה בחתנה שהוא צריך לרקד עם כל אחד, החתן היו יושב באמצע וככל רקדו סביבו ושמוחו אותו, אבל אם תתבונן היום בחתן אתה תראה שמ'עוד ישמע' עד 'למצה טאנץ' ממש אין לו מנוחה, כי הוא צריך לשמח את הקהל, כשהוא רוקד עם מישהו הוא כבר מסתכל אם מישהו מקנא עכשו שהוא עדין לא רקד אתו, הוא צריך לתת כבוד לכל אחד... - כך הן המורות שמצפות לקבל כבוד מהילדות, במקום שהמורה תבוא ותרקד לפני הילדות, צריכות הילדות לרקד לפני המורות...

לצערי יש גם הורים שמחפשים לקבל כבוד מהילדים שלהם; יש אמהות שמלחיצות את התינוק הקטן בן השנתיים, הן מפצירות בו: "אתה אוהב את אמא?" "תן נשיקה לאמא"... אבל מה עושה אמא חכמה כשהתינוק הקטן אומר לה: "פויה אמא"? היא תזרק את הילד מהחלון? היא תדפק אצל השכן ותמסר את הילד כי הילד לא אוהב אותי?! - לא! לא קרה כלום, היא ממשיכה לאהב את הילד.

לו: "וואו, אתה ילד כל כך טוב, אתה עושה צעד, אתה מתקדם בחיים".

עד כאן המעשה; אני לא יודע מה סוף הספור, אם הדב אכל אותו, או שהשודדים הגיעו, אם האבא והאמא כבר נפגשו... כמו שכל ההצגות מסתימות, אבל הנקדה היא אמיתית; כשצריך לטפל כלם כאן, אבל כשצריך לתת מלים טובות הם נעלמים.

לתת מלים טובות אמיתיות

ילד מחכה לשמע מלה טובה שהוא עושה טוב; כשאתה עובר ליד ילד תן לו מלה טובה. 'ומלה טובה' היא שוה רק אם מתכוננים באמת למה שאומרים, מלים טובות מזיפות גורמות בחילה.

אם מלמד או מורה לא מענינים להחמיא לילד, המלמד נגעל מהילד והוא שונא את הילד, אז לא יעזר אם הוא יגיד לו בחיוך מזיף: "שלום!" "בקר טוב!" ילד הוא לא טפש, ילד קולט אם מתכוננים באמת למה שאומרים או לא.

תן לילד 'בקר טוב' אמתי, תגיד לו איזו נקדה טובה שהוא פן עושה, לדגמא, אם הילד הוא מסדר תגיד לו: "אתה מסדר כל כך יפה", אם הילד גומר לאכל את כל מה שנותנים בארוחת בקר וצ'הרים, תגיד לו: "אתה אוכל כל כך יפה מה שנותנים", או על דברים אחרים כמו: "אתה תמיד אומר שלום לכלם בחיוך", "אתה תמיד מנשק את המזוזה".

עצה מרבינו ז"ל לאובססיה

הרבה פעמים שואלים אותי הורים: "מה לעשות עם הבן שלי, נכנסה לו אובססיה עם המזוזה, נכנס לו דקדוקים בנשוק המזוזה, והוא כל הזמן חוזר אל הדלת כדי לנשק את המזוזה?" אמרתי להם: אי אפשר לריב עם דקדוקי עצבים, אם זה באמת מגיע מעצבים יש עצה אחת איך לגרם שיפסיקו העצבים, על ידי שנותנים כבוד לדקדוקים והעצבים. בכלל זו עצה נפלאה שרבינו נותן (עין לקוטי מוה"ר, חלק א' סימן עב); אם רואים ילד שנוטל ידים פעם ועוד פעם,

בקול ברסלב

לשמיעת כל שיעורי הינוך

(באודיש)

מראש הישיבה שליט"א

בקול ברסלב

הקישו 1-2-4-2-1

- שמעו והנהי נפשכם -

האם נהול חיים פשוטים, יכול להזיק לילדים?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

אני אם למשפחה ברובת ילדים, אני משתדלת לחיות בסטנדרט נמוך, לקנות את הכי זול, ואפילו לקחת בגוד יד שניה מאחרים, ובחול המועד אנחנו הולכים לטל רק במקומות פשוטים. לעמית זאת אחיותי וגיסותי חיות בסטנדרט גבוה, הן תמיד קונות דברים יקרים, והן הולכות לטיולים רחוקים ויקרים.

אני רוצה לדעת אם זה לא יזיק לילדים שלי, שעלולים להרגיש שאמללו אותם. הם 'המסכנים', הם לא מקבלים כל כך הרבה כמו בני הדודים.

ישר ב"ח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרושת שמיני-ב, כ"ג ניסן, אסרו חג פסח, שנת תשע"ח

קבלתי את המכתב.

אשריכם שאתם מגדלים את המשפחה שלכם בעדינות ובפשטות וכו'. דעו לכם, הילדים שמפנקים אותם, מלבישים אותם כמו נסיכים ולוקחים אותם בחול המועד לשמש ולירח וכו' - רחמנות גדולה עליהם, כי אם נותנים לילדים כל מה שהם רוצים וכל מה שהם חולמים זה מה שהופך אותם למסכנים.

לתת לילדים כל מה שהם מבקשים וכו' - זו דרך עצלה בחינוך; הורים לא שמים לב שפאשר מלבישים את הילדים בבגדים הכי יקרים ובאפנות הכי חדשות - אחר כך זה יעלה להם ביקר.

ילדים לא צריכים פלום, ילדים צריכים רק דבר אחד: "בית חם"; ילדים שיש להם בית חם, הם גדלים בבית שההורים אוהבים זה את זה, שההורים מכבדים אחד את השני - הילדים האלה לא יכולים להיות מסכנים. ילדים שמדברים אליהם יפה, לא משפילים אותם, לא צועקים עליהם - הם גדלים בריאים.

לכן אל תפחדו להמשיך לחנך את הילדים שלכם בפשטות ובזול ואל תסתכלו על אחרים. חכמינו זכרונם לברכה אומרים

(ברכות ו): "כיון שנצטרך אדם לבריות, פניו משתנות ככרום", כשאדם מסתכל על השני, הוא רוצה למצא חן בעיני השני, הוא נעשה כמו צפור צבעונית שמחליפה כל יום את הצבע שלה, כי בשביל כל אחד הוא צריך להראות אחרת ואין לו חיים; מי שמחפש רק למצא חן בעיני השני הוא המסכן, אבל כשחיים עם הקדוש ברוך הוא, כשאדם חי לעצמו - אזי הוא חי חיים טובים.

שוב, שאף אחד לא ישכנע אתכם שאם לא תתנו לילדים את היקר והטוב ביותר וכו' וכו' אחר כך הם יגידו שאמללו אותם; להפך, כל אלה שצועקים שלא נתנו להם פלום וכו' - הם באים מבתים שבאמת הציקו, בישו ורדפו אותם, זה מה שמציק להם.

העקר צריכים לבקש הרבה מהשם יתברך לזכות לילדים פשרים; בפרט בימינו שנושבת רוח סערה ועוקרת עצים צעירים ומבגרים, אנשים נופלים מהאמונה, אנשים נושרים מדרך התורה, אז צריכים לבקש הרבה מהשם יתברך על כל ילד וילד וצריכים לבלות אתם הרבה. השם יעזר שתצליחו בכל הענינים.

... (עצתו אמונה חלק ד', מכתב רצב)

אם נעים בבית, ההצגות לא חשובות כל כך

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרושת צו, ז' ניסן, שנת ה'תשפ"ג

לכבוד ... גרו יאיר

קבלתי את מכתבך.

על השאלה שלך אם לשלוח את הילדים שלך להצגה בחול המועד; אף פעם לא הייתי בהצגה, אצל הורי בבית היה כל כך נעים, לא היה חסר לנו פלום, לא רצינו ללכת לשום מקום. גם את הילדים שלי אני לא שולח להצגות, הם נמצאים איתי, אני משתדל לעשות להם נעים בבית שלא יעניין אותם ההצגות המטפשות האלו.

מה אני יכול להגיד לך, מה אני יודע בשביל עצמי מה לעשות; תעשה התבודדות, תבקש מהשם יתברך שתדע מה לעשות.

בעקר תראה שיהיה שמח בבית.

יעזר השם יתברך שפכר נזפה ל (פסחים קטז): "ונאכל שם מן הזבחים ומן הפסחים"; וגם (מ"ב ז, טו): "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות", אמן.

... (עצתו אמונה חג הפסח תשפ"ג)

איך לדבר אל הילדים על הפגוע הנורא?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

הקדוש ברוך הוא נתן לי את הזכות לנהל תלמוד תורה, ואני רוצה להתייעץ לגבי הפגוע הנורא שהיה בשבוע שעבר בירושלים, בו שלושה קרבנות לצערנו נקטפו מאתנו, ה' ינקם דמם. הילדים מוזעזעים מאד מהארוע הנורא, מאד קשה להם לעכל את זה, אולי ראש הישיבה יכול ליעץ לי איך וכמה לדבר על זה.

יעזר השם יתברך שפכר לא נשמע בשורות רעות, ושפכר נזכה לגאלה השלמה במהרה.

ישר ב"ח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרושת משפטים, ל"ז שובבי"ם, כ"ג שבט, שנת ה'תשפ"ג

לכבוד ... גרו יאיר

קבלתי את מכתבך.

אשריך שאתה מנהל בתלמוד תורה. להיות מנהל בתלמוד תורה זה חשוב מאד, המנהל נוטל שכר כנגד פולם כי הוא מחזק את המלמדים והילדים, הוא דואג שהכל יתנהל כמו שצריך; כל מה שהמלמדים לומדים עם ילדי ישראל, תורה ויראת שמים.

תדבר אל הילדים הרבה על אמונה ועל גן עדן, כך הם לא יפחדו. אם הילדים שואלים ומתענינים אחרי אסון: 'מה

קרה? הם שואלים כל מיני קשיות: 'איפה הילד שנפטר?' 'מה קורה אתו עכשו?' בכל הקשיות מהסוג הזה שילדים שואלים - אל תסתיר מהם, אלא תגיד: "ליהודי יש שני עולמות, העולם הזה והעולם הבא, וכשיוצאים מהעולם - הולכים לגן עדן, וכמה טוב ויפה ליהודים ששמרו את התורה - למעלה בשמים, הנשמה נכנסת לגן עדן ויש לה שם את כל הדברים הטובים"; תדבר בעצמה, כך הם יהיו רגועים.

רק אמונה מרגיעה, כל שאר השיטות שבאות מאמות העולם - הכל דמיונות וזה לא מרגיע. מספנים אלו שהולכים לאנשים שקוראים לעצמם מטפלים, או שלוקחים את הילדים לטפולים וכדומה, משתגעים שם יותר. הפשר נדם אומר: "עכשו תנשם ועכשו תנשף", "עכשו תנסה לחשב על הפחד", "עכשו תחשב שהפחד משתלט עליך לגמרי", "עכשו תצעק" וכדומה; הדברים האלו הם בשביל אמות העולם, ליהודים יש רק אמונה, ליהודים יש עוד עולם, אז אין מה לפחד.

כך רבנו היה עושה כשבאו אליו אנשים שהיו מאד חולים, רבנו היה אומר להם שלא ידאגו מהמות (חיי מוהר"ן, סימן תמה): "מה לכם לדאג מן המיתה, הלא שם הוא עולם נאה ביותר מפאן".

חזק ואמץ בעבודתך הקדושה, תחזק את המלמדים. עקר העבודה של המנהל צריכה להיות לתת כל יום מלה טובה לכל מלמד ומלמד, לא רק פשיש בקנת אז קוראים למלמד, אלא בכל יום לתת מלה טובה. חכמינו זכרונם לברכה אומרים (ספרי נשא, פייסקא א): "אין מחזקין אלא למחזקין"; צריכים לחזק את אלו שנותנים חזוק; המלמדים עובדים מאד קשה, צריכים לחזק אותם.

השם יעזור שתצליח בכל העניינים.

(קונטרס עצתו אמונה פרשת תרומה תשפ"ג)

האם מתר לומר עם ילדים 'לעלוי נשמת' על נפטרים שלא מכירים?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

אני מלמד והרבה פעמים המלמדים האחרים מכניסים פתקים עם שם כדי לומר לפני הלמוד "לעלוי נשמת". אבל אני לא יודע אם מתר לומר לעלוי נשמת שם שאני בכלל לא מכיר, אני לא יודע מי זה.

אולי עדיף לומר סתם בכלליות לעלוי נשמת כל הנשמות שצריכות תקון?

עשיתי לעצמי נסח קטן לומר לפני הלמוד: "הרינו לומד היום לעלוי נשמת כל הנשמות שאין להן תקון השלם וכל הנשמות ערטילאין וכל הניצוצות הקדושים שנפלו לתוך הקלפות; זמן מה לאחר מכן ספרתי את זה לחבר שלי, והוא אומר לי שיכול להיות שאסור לעשות כך כי זה יכול להיות מסכן. רציתי לשאל את ראש הישיבה האם מתר לומר כך? והאם מתר לומר זאת עם הילדים?

ישר בח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרושת תצונה, ו' אדר א', שנת ה'תשפ"ב

לכבוד ... גרו יאיר

קבלתי את מכתבך.

אני זוכר לפני שנים פשהייתי מלמד והמלמדים התלוננו שהפתקים שמכניסים באמצע הלמוד, שיתפללו עבור שם זה, שיזכירו את החולה הזה - זה מפריע וכו'.

אמרתי להם שזה חשוב מאד בשביל החנוף של הילדים; כשהמנהל שולח שם, של חולה או מישהו שצריך ישועה, או ליום השנה; מה קורה? הילדים מתחנכים מה לעשות בעת צרה, כשיש צרה צריכים לבקש מהשם יתברך, ולבקש שאחרים יבקשו עבורי.

כאשר באמצע הלמוד מגיע פתק שיתפללו עבור מישהו שמצפה לו משפט קשה, המלמד נהיה רציני, הוא עוצם את עיניו, הוא אומר: "השם תעזור", כל הילדים חוזרים אחריו: "השם תעזור שפלוני אלמוני יצא זכאי בדיון" וכו'; חוץ מהנס הגדול שהולך לקרות לו עכשו, שהתפללות בנדאי יעזרו לו - קורה פעם עוד משהו, הילדים לומדים מה לעשות בעת צרה.

הלמוד העקיף חזק עוד יותר מהלמוד שלומדים; תמיד ישנם ילדים שלא מקשיבים לשעורים של מוסר וכדומה, אבל הלומדים העקיפים חוזרים בהם, עד שהם הופכים ליהודים פורים.

מלמדים צריכים לדעת להחזיר בילדים בעקיפין אמונה, אמונת חכמים ותפלה. בכל שיחה, בכל ספור חדשות, כשילדים מדברים, ילדים מספרים - משחילים פנימה פרוגי אמונה; בין השיחות הילדותיות, משובות הילדות - משחילים "הקדוש ברוך הוא מנהל את העולם", הקדוש ברוך הוא שומע תפלות ישראל".

אשרי המלמדים שמטרתם היא להשריש אמונה בנשמות ישראל.

השם יעזור שתצליח בכל העניינים.

...

(קונטרס עצתו אמונה פרשת כי תשא תשפ"ב)

לקבלת הנליון מדי שבוע יש לשלוח אימייל ל: jhbul1234@gmail.com

קול ברסלב

קוואל פון חיזוק (נשים)

שיעורים; סיפורי תפילה; מתכונים; ועוד

079-704-0069

ארצות הברית 212-444-9169 / אנגליה 03303502363 / 845-351-9060

קנדה 438-320-9090

...

קול ברסלב

שיעורים; חיזוק יומי; ניגונים; סיפורי תפילה ועוד

079-704-0066

ארצות הברית 212-444-9191 / אנגליה 03303502361 / 845-351-0910

קנדה 4383008080 / בלגיה 3235003461 / ארגנטינה 15522354370

מייל חיזוק יומי chizikyomi@gmail.com